

De ecokanselier wacht flinke tegenwind

Duitse industrie voelt zich bedreigd door Merkels plannen

Achtergrond - 23 maart 2007

(13 maart 2007) Na de geslaagde EU-klimaattop onder het voorzitterschap van Angela Merkel moet de Duitse bondskanselier het veelgeprezen actieplan nu nog thuis verkopen. Met name de industrie is sceptisch over de economische consequenties van het plan.

Al voor het begin van de klimaatbijeenkomst in Brussel waren er vanuit de Duitse industriële sector kritische geluiden te horen. Zo ziet de voor Duitsland zo belangrijke auto-industrie haar internationale concurrentiepositie in gevaar. Ook legde de discussie met landen als Frankrijk en Tsjechië over het atoomvraagstuk de meningsverschillen binnen de Duitse regeringscoalitie van SPD en CDU weer bloot. Het akkoord dat afgelopen week bereikt werd is niet alleen belangrijk voor het milieu, maar ook voor het succes van het Duitse EU-voorzitterschap.

Daarom was het voor Merkel van levensbelang om geen water bij de wijn te doen. Aan de eis van een bindende verklaring om de CO₂-uitstoot voor 2020 met een vijfde terug te brengen én het aandeel van duurzame energiebronnen aan het totale energieverbruik in de EU te verdrievoudigen, kon niet worden getornd. Commissievoorzitter Manuel Barroso noemt het vrijdag door de 27 deelnemende regeringsleiders aangenomen actieplan "het meest ambitieuze pakket voor energieverzorging en klimaatbescherming dat ooit door een groep staten in de wereld is afgesproken."

Merkel, die in de media nu al de "ecokanselier" genoemd wordt, toonde zich na afloop gematigd optimistisch over de moeilijke taak van de Europese regeringsleiders om deze verstrekkende afspraken in eigen land naar concreet beleid te vertalen: "Elke lidstaat ziet zichzelf als uitzonderingsgeval en daarin zijn zij allemaal dan toch weer gelijk," liet zij de verzamelde mediavertegenwoordigers in Brussel afgelopen vrijdag lichtelijk ironisch weten.

Bijtreffend

Dat Merkels woorden niet in de laatste plaats voor Duitsland gelden, bleek al snel. De suggestie van de Griekse EU-milieucommissaris Stavros Dimas in *Bild am Sonntag* om een snelheidsbeperking op Duitse autowegen in te voeren,

provoceerde niet alleen in de boulevardmedia een bijtreflex. Zowel de federale SPD-ministers Wolfgang Tiefensee (Verkeer) en Sigmar Gabriel (Milieubeleid) als de vereniging van Duitse autofabrikanten (VDA) haastten zich te zeggen dat een snelheidslimiet niet meer dan een symbolisch effect zou hebben. SPD-fractievoorzitter Peter Struck waarschuwde zelfs voor een "klimaathysterie", die niet ten koste van arbeidsplaatsen in de auto-industrie mag gaan.

De SPD daarentegen wil vasthouden aan de 'Atomausstieg'. De partij pleit ervoor om in plaats daarvan meer in de CO2-vrije winning van energie uit fossiele brandstoffen te investeren. Volgens een ongepubliceerd onderzoek in opdracht van het ministerie voor Milieu is de techniek daarvoor pas in 2020 rijp om op grote schaal commercieel ingezet te worden. Tegen die tijd zullen andere duurzame energievormen als wind- en waterkracht waarschijnlijk goedkoper te produceren zijn, aldus het onderzoeksrapport.

Met hun pleidooi voor 'schone' steenkoolstroom bedienen de sociaal-democraten niet in de laatste plaats hun kiezerspubliek onder de mijnwerkers. Deze beroepsgroep is door de geplande sluiting van de steenkolenmijnen in 2018 nu nog met "uitsterven" bedreigd.

Eurosceptis

De Duitse bevolking staat grotendeels achter de doelstellingen van de EU-klimaatop: volgens cijfers van onderzoeksbureau Emnid is bijna 80 procent voorstander van een internationale Duitse voortrekkersrol bij de klimaatsbescherming. Ook de rest van de EU-bevolking voelt zich sterk betrokken bij het onderwerp. Daarom heeft het Brussels akkoord ook groot politiek gewicht. Indirect moet het akkoord het vertrouwen van de Europeanen in de Europese Unie herstellen en zo de realisering van de Europese grondwet dichterbij brengen. Deze liep twee jaar geleden stuk op de wijd verbreide Eurosceptis. Zoals een commentator van de *Berliner Morgenpost* treffend opmerkte, omvat het Europees klimaatbeleid ook het politiek klimaat.

Carina de Jonge promoveert in München en schrijft regelmatig voor het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3570/de-ecokanselier-wacht-flinke-tegenwind>